

P

Naționalul timișorean trezit la o nouă viață

Noul director al Teatrului Național, regizoarea Ada Lupu dorește „crearea unui **teatru modern, cu principii, modalități și personal calificat** pentru nivelul de performanță impus de era modernă în care, pe de o parte, trăim noi, profesioniștii din teatru, și în care, mai cu seamă, sunt formate pretențiile cumpărătorului nostru, **publicul.**” Un teatru în care **competitivitatea, competența și starea de emulație să fie însemnul normalității.**

Ada Lupu speră să deschidă porțile teatrului timișorean spre **lumea din afară**, o admirabilă oportunitate în acest sens reprezentând-o chiar Anul Francofoniei, anul 2006, dar și spre **inima publicului** din bătrâna cetate, prin oferte culturale **originale**, purtând **amprenta pionieratului** în arta teatrului și prin proiecte axate pe respectul **valorilor de patrimoniu, tradiționale.** Iar artiștii teatrului sunt îndemnați să se deschidă spre ei înșiși, să-și evalueze posibilitățile, să-și forțeze limitele și viața. Este posibil: Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara este, la cei 60 de ani ai săi, un **teatru foarte tânăr** prin echipa lui artistică, a cărei medie de vârstă abia depășește 30 de ani. Și ambițiile și visele și hotărârea de a fi în vârf rimează foarte bine cu cele ale proaspătului director

Un **set de strategii foarte bine definite și clar exprimate** ar urma a pune în practică liniile directoare ale viziunii manageriale.

O parte dintre ele s-au și realizat în cursul primei părți a stagiunii 2005–2006.

Debutul de stagiune a găsit teatrul în condiția unui vid de activitate specifică, fără nici un proiect început – așa cum ar fi fost normal, la finele celei anterioare – și fără o schiță de propuneri repertoriale. Au putut fi reluate doar câteva producții, unele aproape epuizate,

Victor MANOVICI, Sabina BIJAN, Luminița TULGARA,
Cristina PĂDURARIU și Colin BUZOIANU, în *Imagine Show*.

asa încât **pentru anul teatral în curs conducerea teatrului a decis abordarea unei „strategii de șoc“**, în stare să adune în jurul teatrului publicul universitar, numeros, dar și alte segmente de public tânăr.

Ce a însemnat aceasta?

1. Din punct de vedere al **ofertei repertoriale**, teatrul a propus publicului tânăr al Timișoarei un tip de spectacol cu care nu se mai întâlnise: **cabaretul**. Jucat în marele hol cu coloane al teatrului, un spațiu puțin utilizat, dar perfect pentru spectacole de acest tip. A avut loc, astfel, în luna decembrie 2005, premiera **Cabaret Jacques Brel**, un cabaret interactiv, scris de un tânăr actor al teatrului, Ion Rizea, atingând probleme acute, dar și delicate totodată „de astăzi“, cum ar fi prostituția, homosexualitatea, alte probleme stringente ale tinerilor, într-o montare directă, față în față cu publicul. Care a reacționat extraordinar.

La începutul lunii februarie 2006, un alt spectacol-cabaret, **Imagine-show**, cu același coordonator de proiect Ion Rizea, a strâns ciorchine publicul la porțile teatrului. Un spectacol despre „visul american“: muzică, cinema, Hollywood, Coca-Cola, staruri, bani, sărăcie, droguri, muzică, iar muzică... Un spectacol dansat și cântat, cu har și bucurie, cu plăcerea lucrului bine făcut de actorii teatrului.

A văzut lumina rampei, în premieră pe țară, **Absolventul** de Terry Johnson, cu două distribuții parțial paralele, în regia Mihaelei Lichiardopol, piesă axată pe problemele conflictului între generații, dar și pe acelea ale trecerii de la adolescență la vârsta matură. Spectacolul aduce în sala teatrului tinerii care-și regăsesc aici propriile întrebări și dileme.

2. Debutul unui **Program de spectacole-lectură cu public** ale teatrului, spectacole cu un minim de sugestie scenografică. Au avut loc trei asemenea spectacole cu o neașteptat de mare priză la public: **Cvartet** de Heiner Müller (02. 11. 2005), **Români** de Lars Noren (15. 11. 2005) și **Requiem** de Hanoch Levin (12. 12. 2005). O parte dintre ele, astfel verificate la public, vor deveni spectacole pe scena mare a teatrului (**Requiem**).

3. **Programul de perfecționare profesională** a actorilor, urmat de trupă cu consecvență principială. Dar și cu plăcere. Atelierele de improvizație, mișcare fizică și concentrare mentală, susținute de coregrafi de renume ca Mălina Andrei (decembrie 2005) și Hugo Wolf (ianuarie 2006) sunt unele al căror scop este nu doar ridicarea semnificativă a valorii artistice a spectacolelor teatrului prin performanță interpretativă, dar și reducerea timpilor de repetiții la producțiile acestuia, din același motiv.

4. **Configurarea fizionomiei celei de-a doua părți a stagiunii în curs** a însemnat, ca prim gest, deschiderea foaielor teatrului pentru publicul Timișoarei, care a admirat, vreme de două săptămâni, expoziția pe teme legate de scenă a 70 de artiști plastici ai urbei, iar ca propunere repertorială, în concordanță cu principiul strategiei de șoc, „infuzia de rezorzi de vârf din noul val“ care vor monta numai texte în premieră pe țară sau premieră absolută. Radu Apostol a început repetițiile la **Autobahn** de Neil LaBute, va urma Radu Afrim cu **Patru cepe degerate** de Mihai Ignat, text premiat la Concursul Național de Dramaturgie, apoi Alexandru Berceanu cu **România 21** de Ștefan Peca.

Aceste lucruri, dar și altele, vin să mărturisească **preocuparea managerială pentru strategia de constituire și aplicare a unei politici repertoriale concordantă cu nevoile publicului**, concordantă cu **spiritul timpului**, concordantă cu obligația unui teatru de a-i clădi publicului său, prin oferta sa culturală, valori morale, estetice, etice, deschideri spre un nivel mai înalt al spiritualității.

În acest moment se configurează strategia repertorială pentru următoarele două stagiuni. **Diversitatea, bogăția ofertei, modernitatea spectacologică, substanțialitatea problematicei** abordate sunt câteva dintre liniile de forță ale acesteia.

A început deja, din primele zile ale noului an, pregătirea **Festivalului Dramaturgiei Românești**, eveniment care, aflat la un sfert de secol de existență, își va păstra și în ediția a 12-a, 16–24 septembrie 2006, scopul, obiectivele și fizionomia, îmbogățindu-și însă oferta printr-un modul nou, „Avangarda“, axat pe căutare și experiment și un altul legat de Anul Francofoniei.

Sunt deja formulate modalitățile de includere, în cadrul programului Festivalului, a unor personalități de marcă din lumea teatrului din Franța și Canada (Québec), mici spectacole, de

Horia CRIȘOVAN și Mirela PUIA în *Destăinuirile lui Jacques Brel*, pe texte de Ion Rizea.

2–3 persoane, din țări francofone, dar și includerea Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Timișoara, prin chiar acest festival, în Festivalul Francofoniei 2006.

Se preconizează apariția unui volum special cu piese românești contemporane, traduse în franceză, volum care va fi lansat în cadrul Festivalului Dramaturgiei Românești, 16–24 septembrie 2006.

Integrarea Teatrului Național Timișoara într-un **circuit mondial de programe și proiecte comune** cu mai multe teatre sau alte organisme culturale de profil, direct sau prin intermediul Centrelor Culturale din România ale mai multor țări, ar reprezenta un alt punct-țintă al programului managerial.

Un mănunchi de propuneri manageriale concrete vizează o restructurare internă, organizatorică, după normele **eficienței fiecărui pion** din marele joc teatral.

Toate aceste evenimente s-au întâmplat sau tocmai se întâmplă. Este importantă noua imagine a teatrului la întâlnirea cu publicul său, partenerul care-i justifică existența.

Pentru mine însă, mai emoționant și mai important decât acest lucru este ceea ce i se întâmplă teatrului însuși, în sinele lui, în mecanismul său intern. Cel esențial, adică trupa de actori. **Aici s-a schimbat ceva:** cei mai mulți au dobândit o lumină interioară și sentimentul demnității breslei de care aparțin, muncesc, orice ar scrie pe avizierul care normează orele activității teatrale, cât e ziua de lungă, ar mai vrea și noaptea. Cine să-i poată opri? Repetă cu îndârjire și cu bucurie, încercându-se cu energie din acest efort deliberat.

Teatrul **meu** se reconstruiește din interior, ambițios, din tinerețea lor, din forța lor, din harul lor, din generozitatea, entuziasmul și visele lor.

De o viață întregă știu că singurul lucru care ar trebui să-l neliniștească pe un om al teatrului este propria-i liniște. Nu ține de „spiritul locului”.

Ei bine, mă uit de jur-împrejur, îmi place ce văd și, incredibil, simt că teatrul meu se află în siguranță.

Mariana VOICU